

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

1. l. knjižnica,
Ljubljana

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem uradu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 120 D, za pol leta 60 D, za četrletno 30 D, mesečno 10 D, za inozemstvo 150 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VI.

LJUBLJANA, dne 8. marca 1923.

ŠTEV. 28.

Davek na vojne dobičke za leto 1920.

Pod tem naslovom smo objavili v zadnji številki odgovor finančnega ministrstva na spomenico Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani v zadevi davka na vojne dobičke za leto 1920. Ta odgovor potrebuje vsaj nekoliko komentarja.

Ministrstvo z redko odkritosrčnostjo priznava, da samo ni smatralo za oportuno, da se davek na vojne dobičke proširi tudi na leto 1920, ampak, da je le hvaležno kvitiralo sklep zakonodajalnega odbora, to je poslancev. Interesantno bi bilo izvedeti, kdo je predlagal pobiranje vojnega davka za leto 1920.

Značilno v tem odgovoru je dejstvo, da je ministrstvo na podlagi upravičenih pritožb samo predlagalo povišanje davčnega minima, da je pa pri tem pustilo iz vidika zahteve, ki so potrebne za racionalno konstruiranje davka. Vojni davek je po svojem bistvu progresiven davek, ki se ravna po plačilni možnosti davčnega zavezanca. Čim se je davčni minimum zvišal, bi se morala izpremeniti tudi skala, da bi

ostalo neizpremenjeno bistvo davka: progresija v okvirju plačilne zmoglosti. Zakonodajalec je na predlog finančne uprave zvišal davčni minimum na tako višino, da je davek izgubil svoje prvotno bistvo: progresijo. S tem je popolnoma prezrl temeljno načelo naše ustave (čl. 116), ki se glasi: »Davek se plačuje po davčni moči in progresivno«.

Zato moramo smatrati sklicevanje na intencijo zakonodajalca, češ, da je hotel po vojni obogateli element ostrejšje obdačiti, le za izgovor, s katerim hoče finančno ministrstvo kriti prekršitev ustave od strani zakonodajalnega odbora, kakor tudi opravičiti svoj predlog, ki ni vstrezal navedenemu členu ustave.

Vojni davek za leto 1920 je zadal pridobitnim slojem rano, katero pri sedanjih prilikah v doglednem času ne bodo mogli preboleti. Zaradi tega je vstrajati z vso odločnostjo pri zahtevi, da se regulira skala vojnega davka za leto 1920 po davčni moči in progresivno in s tem sanira prekršitev ustave. To naj bo ena prvih nalog poslancev prihodnje skupščine.

Ivan Mohorič:

Gospodarske določbe Santamargheritskih konvencij.

Izmed obširnih konvencij za izvršitev Rapalske pogodbe zanima naše gospodarske kroge predvsem konvencija za splošne sporazume, ki je bila, kakor se v njej uvodoma navaja, sklenjena z namenom, da se odstranijo vse težkoče, ki ovirajo in škodujejo obnovitvi poslovnih odnosov med našo kraljevino in Italijo. Ta konvencija se sestavlja iz 19 odstavkov in 67 členov, katerih se en del nanaša specijelno na dalmatinske razmere.

1. BANKE IN ZAMENJAVA KRON.

Glede bank, ki imajo svoje poslovalnice na ozemlju bivše monarhije, ki je pripadlo Italiji odnosno Jugoslaviji določa člen 32. konvencij, da se italijanska vlada obveže, da bo izvedla, čim ji bo to mogoče, zamenjavo avstro-ogrskih kron, ki se nahajajo v posesti naših državljanov odnosno, ki so na njih račun položene pri zavodih ali pri fizičnih in pravnih osebah z zaderskega ozemlja, katerih zamenjava je bila zavrnjena, pod istimi pogoji in po istem kurzem razmerju, ki je določen za italijanske državljane, ki prebivajo na zaderskem ozemlju. Zamenjava se bo izvršila tudi v slučaju, da pripada našim državljanom ki stanujejo v inozemstvu.

Nasprotno se naša država zavezuje, da bo izvršila zamenjavo avstroogrskih kron, ki se nahajajo v posesti italijanskih državljanov odnosno, ki so položene na njih račun v denarnih zavodih ali pri osebah na jugoslovanskem ozemlju po istem kurz in istimi pogoji kot domačim jugoslovanskim državljanom.

Za reševanje drugih vprašanj denarnih zavodov in za interese (obresti) bo dala Italija naši vladi tekom 40 dni po uveljavitvi rapalskega sporazuma 16 milijonov italijan. lir.

V končnem členu tega odstavka izjavlja naša vlada, da niti ona sama niti naši državljani ne bodo imeli nikakih pravic, da zahtevajo od italijanske vlade plačanje odškodnine na kakršni koli podlagi vsled zame-

njave avstroogrskega denarja v lire, zamenjave depozitov pri kreditnih zavodih ali vsled izgub, ki bodo vsled tega nastale in ki jih bodo morali pretrpeti naši državljani, ki prebivajo na ozemlju, ki je pripadlo Italiji, glede katerih ni sklenjen nikak poseben sporazum.

Že iz uvoda tega odstavka je razvidno, da so vladale pri reševanju tega vprašanja velike ovire in težkoče, ker se nista mogle obe državi sporazumeti glede uporabe čl. 215. mirovne pogodbe, ki določa, da se bodo finančni odnosi bank, denarnih zavodov, zavarovalnic, hranilnic itd. uredili s posebnim sporazumom direktno med interesiranimi državami. Dalje so se križali interesi obeh držav glede obstoja in višine interesov naših državljanov v zavodih, ki se nahajajo na Italiji pripadlem ozemlju.

Obe vladi se zavezuje, da hoče olajšati ustanovitev kreditnega zavoda, ki naj bi pospeševal in razširjal trgovske odnose med nami in Italijo.

To je besedilo določb, ki so v mnogem oziru nejasne in bodo brez dvoma še povod velikih polemik, kakor so bile že doslej. Popolnoma nejasna je določba glede 16 milijonov lir za reševanje drugih vprašanj. Na prvi pogled je razvidna razlika med obveznostmi Italijanov in našimi, ki bo vsled valutne disparitete imela še težje posledice. Ker nimamo na razpolago statističnih podatkov glede stanja dolgov in terjatev, katerih obračun bo s to zamenjavo direktno in indirektno prizadet, ne moremo v podrobnostih oceniti praktičnega vpliva teh določb na naše gospodarske razmere. Z izvršitvijo teh določb prehaja valutno vprašanje tudi pri nas v zadnji štadij.

2. SOCIJALNO ZAVAROVANJE.

Za sistemizacijo odnosov obeh držav glede vseh ustanov in fondov za socialno zavarovanje, ki je obstajalo pod bivšo monarhijo na ozemlju, ki je pripadlo sedaj naši državi odnosno Italiji sta se sporazumeli obe državi v čl. 33., da se poverijo pripravljala dela posebni komisiji, ki bo imela svoj sedež v

Trstu in ki ima tekom dveh mesecev po uveljavitvi rapalskih konvencij izdelati na podlagi nabranega gradiva konkretne predloge. Gre tu za pokojninsko, bolniško in nezgodno zavarovanje, ki je obstajalo v naših krajih že poprej.

Vprašanje je torej ostalo odprto, kakor nebroj drugih, ker gradivo ni bilo obdelano in zbrano. Za nas je to izredno važno likvidacijsko vprašanje in bi bilo želeli, da dobimo v tej mešani komisiji v Trstu prvovrstnega zastopnika, ki bo strokovno dorasel reševanju tega vprašanja.

3. PROMETNA SREDSTVA.

O njih določa člen 34. konvencije »da se bodo vsa vprašanja, ki se nanašajo na promet, rešila obenem pri sklepanju trgovske pogodbe«.

Vprašanje se je torej izločilo kot bistven sestavni del trgovske pogodbe, za katero se vršijo sedaj predposvelevanja v Rimu. Komplex vprašanj, ki so v zvezi z ureditvijo prometa je zelo obširen. Pomisliti moramo, da tu ne gre samo za železniški promet, ki je bil zasilno urejen že s provizornim sporazumom v Ljubljani leta 1919, marveč, da je tu treba reglementirati vso paroplovbo, obalno, srednjo in daljnjo vožnjo, pristaniščne razmere posebno glede Trsta, na katerem smo Slovenci zelo zainteresirani, dalje poštne pisemski, paketni, brzojavni, telefonski in tujski promet, ki je danes le zasilno urejen, ali pa se vrši brez posebnih konvencij odnosno je sploh nemogoč.

Pri železniškem prometu je zopet rešiti vprašanje direktnega tranzita, ki se glede južne železnice že sedaj rešuje v Rimu, dalje glede direktnih in zveznih tarif, uveljavljanja bernske konvencije o mednarodnem železniškem prometu v polnem obsegu itd. Pri vseh teh vprašanjih smo Slovenci v popolnoma drugem položaju kot hrvaški Primorci, Dalmatinci in Črnogorci, ker mejimo na kopnem na Italijo, pa nad 150 km dolgi črti, imamo tu prvovrstne železniške linije, telefonske vode itd. Kakor čujemo imajo Italijani v vsakem oziru pripravljenih mnogo predlogov, ki grejo za tem, da pridobijo čim največji vpliv in ugodne pogoje pri uporabi prometnih zvez. Tako na primer so že svoječasno pri trgovskih pogajanjih v Beogradu zahtevali dva najboljša telefonska voda za franzični promet med Dunajem in Trstom, mi pa naj bi se zadovoljili z enim vodom.

Ureditev prometnega vprašanja za Italijo je za Slovenijo, ki jo sedanje meje držijo popolnoma v šahu glede izhoda k pristaniščem, življenskega pomena. Ne smemo in ne moremo dopustiti, da bi to vprašanje reševali ljudje, ki nimajo zadostnega praktičnega vpogleda v gospodarske potrebe Slovenije.

4. NACIJONALIZACIJA TRGOVSKIH TVRDK IN DRUŽB.

Družbe s kolektivno označbo in navadne komanditne družbe, komanditne delniške družbe, delniške družbe in družbe z omejeno zavezo, ki sedaj obstajajo na ozemlju bivše avstroogrske monarhije, ki je pripadlo naši državi odnosno Italiji, dobijo državljanstvo one države, kjer so bile zakonito ustanovljene in kjer imajo glavni sedež in glavna obratovališča.

V primerih, kjer se nahaja sedež zgoraj naštetih družb, kakor tudi sedež sodišča, pri katerem je druž-

ba protokolirana, odnosno se na drugi strani kraj podjetja ali glavnega obrata ne nahaja na ozemlju dotične države, bo za določitev državljanstva kompetentna pokrajinska politična oblast za oni kraj, kjer se nahaja glavni obrat podjetja.

Ako se nahaja glavni obrat podjetja izven mej ene izmed obeh držav, kakor tudi za slučaj, da bi se ne dalo določiti, kateri izmed več obratov se ima smatrati za glavni, bo spadala določitev državljanstva v pristojnost pokrajinske politične oblasti v področju sodišča, pri katerem je družba trdko protokolirala.

Posamezne trgovske trdke odnosno družbe, pod čemur se razumejo tudi gospodarske zadruge z omejeno zavezo, ki imajo samo svoj sedež na ozemlju, ki je od bivše monarhije pripadlo nam odnosno Italiji, smejo prenesti sedež na ozemlje druge pogodbene države, kjer imajo glavni obrat podjetja. V tem slučaju se ne bo zahtevalo likvidacije trgovske firme, niti ne ako gre za delniške družbe.

Izbris iz trgovskega registra se ima izvršiti na zahtevo interesirane stranke, ki mora biti opremljena z odobritvijo one pokrajinske politične oblasti, kamor se ima prenesti sedež dotične trgovske trdke.

Trgovske trdke, ki bi dobile zahtevan izbris, bodo oproščene v državi, kjer so imele svoja skladišča in od koder se selijo, plačevanja rednih in izrednih davkov.

(Dalje prih.)

K. P.

V poštno - reklamacijskih zadevah.

Vsako reklamacijo ima pošta, pri kateri se vloži, nemudoma vzeti v uradno poslovanje, ter jo takoj rešiti oziroma mora vestno zasledovati predmetno pošiljko. — To je namreč namen tozadevnih, veljavnih obratnih predpisov v obče; pa kdor je imel v reklamacijskih zadevah s pošto upravo pri nas že kaj opraviti, baš ne more pojditi, da bi se vselej ali vsaj v pretežni večini uradi tega zavoda držali navedenih načel. So slučaji, ko se potrpežljivost reklamantov kar brezobzirno izrablja, osobito če se gre za odškodninsko ugotovitev.

Zasebnik je predal pri neki pošti z vložitvijo v uradni nabiralnik dva navadna pisma pravilno opremljena, v vsakem je bila po ena nogavica. Pisma nista dosegla naslovnika, kojega bivališče je s predajno pošto po neposrednem poštnem spoju zvezano.

V primernem času vloži odpošiljatelj pri predajni pošti pritožbo in prošnjo po zasledovanju, z izrečno opazko, da mu je znano, da mu odškodnina ne pristojata, ker se gre za navadno pismo.

Po dveh dneh dobi reklamant vlogo s pozivom nazaj, da izpolni priloženi uradni obrazec.

Ko je stranka ustregla tej želji, dobi po daljših dveh dnih spis zopet nazaj, treba je bilo še navesti neke podrobnosti. Ko pa mu pošta po nadaljnjem presledku dveh dni reklamacijo nerešeno zopet vrne, z zahtevo, da se opremi s predpisanim kolekom je reklamantu zmanjkalo potrpežljivosti, ter je zadevo odmaknil.

To bi bila tipična slika slepega birokratizma, ki prezre stvarno važ-

nost v dosledni izpolnitvi brezpo-
membnih, celo neutemeljenih for-
malitet.

Ko bi pa pošta take pritožbe vsaj
porabila za slučajne preiskovalne
priloge, bi se lahko izognila
marsikaterim sicer neprijetnim očit-
kom.

Druga stranka dokazuje po urad-
nem potrdilu predajo priporočenega
pisma ter ga reklamira. — Čez štiri
mesece poizveduje po rešitvi, —
pismo je bilo naslovljeno v Niš, —
nihi odgovora, nihi odziva ni od ni-
koder, po nadaljnjih treh mesecih ji
svečuje pošta urgirani reklamaciji;
vse brez uspeha. — Tudi do od-
škodnine v tem slučaju reklamant ne
pride, ker nima uradne ugotovitve o
izgubi pošiljke.

Trgovec je poslal v Beograd po-
štni paket proli povzeli. Po dveh
mesecih, ko nima še zneska naka-
zanega, zahteva reklamacijsko po-
stopanje. Po šestih tednih sicer še
ne dobi rešitve, — ta naglica bi bila
pri znanem poslovanju slavne pošte
v naši prestolici itak izključena, —
pač pa obvestilo, da naslovnik pa-
keta ne sprejme.

Pošiljatelj zahteva nato ponovno
ponudbo pošiljke istemu naslovníku,
ki ga posebej o tem obvesti, če pa
bi ostala zopetna dostava brez-
uspešna, naj se pošiljka drugemu,
natančno navedenemu drugemu na-
slovniku brez povzela izroči.

Na to jasno decidirano zahtevo je
dobil pošiljatelj 14 dni pozneje po-
šiljko, obremenjeno z raznimi pri-
stojbinami nazaj, brez da bi se bila
ista poskusila drugemu naslovniku
dostaviti, ki o stvari sploh nič zve-
del ni.

Da čaka pošiljatelj na povzetni
znesek cele štiri mesece ali še da-
lje, ni ravno izjema, tudi reklama-
cije ne pospešujejo tega poslo-
vanja.

Izmed mnogih sličnih slučajev so
tipični za nerodno-birokratično po-
stopanje pri naši poštni upravi oso-
bito oni, ki se ličejo odškodninskih
zahtev.

O brezuspešnem poteku rekla-
macije se stranka obvesti, ki seveda
nato predloži odškodninsko izjavo.

Sedaj pa je treba doprinesiti raz-
nih dokazov o vrednosti izgubljene
pošiljke, opremljenimi z oblastnimi
potrdili o cenilni razmernosti.

Pogostoma se predlaga stranki
še znižanje zahteve, delajo razne
ovire, iščejo se vzroki vsaj formal-
nega značaja, da bi se dala odškod-
ninska obveznost uprave omejiti ali
zavrniti.

Vzemimo konkreten primer:

Pošiljka z označeno vrednostjo
se je v poštem obratu izgubila, kar
uprava v teku poizvedbe ugotovi.

Vsakemu bi moralo biti jasno, da

je v tem slučaju odškodninsko vpra-
šanje glede višine zneska z naved-
bo vrednosti že v naprej rešeno.

Pravno imamo v tem primeru či-
sto navadno zavarovalno pogodbo
na določen znesek proli plačilo go-
tove zavarovalnine kot vrednostne
pristojbine. Zavarovani znesek za-
pade, če nastopijo pogoji, to je iz-
gube ali uničenje zavarovanega
predmeta.

Poštni zavod pa zahteva tudi v
tem slučaju overjena dokazila o
vrednosti ter mešetari po možnosti
za odškodnino.

Reklamacijsko poslovanje pošte
napram občinstvu pri nas jako ne-
ugodno vpliva na ugled poštnega
zavoda, mu izpodkopava zaupli-
vost, in če te zmanjka, potem izgubi
pošta sploh svoj pomen in značaj
kulturo- in prosvetopospeševalnega
državnega zavoda.

Preden se razpasejo grajani ne-
dostajki po celi državi, treba bo
priiti vzrokom do živega ter jih do
čista iztrebiti. Popolnoma izključeni
so kot primeri navedeni slučajji v
rednem obratu, ki je ravno pri pošti
predpogoj za izvršitev njene naloge.

Kaj nam pomaga res vzorno de-
lujoča pošta v Sloveniji, če pa
manjka v ostalih pokrajinah še po-
trebnega reda in trpimo vsi pod po-
sledicami brezbriznosti, na katere
naša pokrajinska poštna oblast ni-
ma nobenega vpliva!

Stroji za špičenje svinčnikov The Rex Co, Ljubljana.

M. Savić:

Naša industrija in obrti.

(Nadaljevanje.)

2. Mesta in kraji v Makedoniji, ki
so naseljeni s kmetijskim in vrtnar-
skim prebivalstvom, ki se bavi iz-
ključno s pridelovanjem trgovskih
in industrijskih rastlin, kakor z ma-
kom, sezamom, vinsko trto, anana-
som, svilenim bubo in rižom, pride-
lajo en del hrane, ostalo pa kupu-
jejo. To je konzumni kraj za vse
mogoče predmete in bo v produk-
ciji napredoval, ko se agrarnega
bremena osvobodijo in sicer izključ-
no v produkciji predmetov, ki jih
pridelujejo do sedaj.

3. Ravnine in nizko gričevje, ka-
kor Komanovsko, Ovčepolsko, Bi-
toljsko in Kosovsko, ki so pod bre-
menom tributa producirali turškimi
agom pšenico, koruzo, ječmen in
oves; tu se bo produkcija po osvo-
bojenju od agovih bremen povečala

in sicer se bo poleg ogromno po-
večane produkcije žita povečala
tudi živinoreja, konjereja in sadje-
reja in sicer v toliko, v kolikor ne
bodo vpeljane nove kulture, kakor
sladkorna repa, krompir, cikorija itd.
Tu je pričakovati povečanja kon-
zuma trgovskih in obrtno-industrij-
skih produktov. V vseh teh krajih
spada izmed izvrstnosti čifčiskega
sistema, da je tudi v sadjerejsko
ugodnih krajih zelo malo sadja in
da je živina zelo slaba, ter da so
goveda in prešiči zelo slabi, edino
ovce in koze so dobre, pa tudi to
ne v vseh krajih. Posamezni kraji
med Skopljem in Gjevgjelijo so iz-
vanredno ugodni za zgodnjo ze-
lenjavo, zgodnje sadje, rižve nasade
in bombažne kulture ter je tu priča-
kovati novih kultur in novih pridel-
kov. V vseh teh krajih se bo pro-
dukcija povečala že vsled same
vpeljave boljšega in racionelnej-
šega obdelovanja zemlje ter obšir-
nejšega delovanja zemlje in z na-
seljevanjem nenaseljenih krajev.

Kako in v koliko se bo to pove-
čanje produkcije v poljedelstvu in
povečanje konzuma od strani kme-
tijskega prebivalstva v prvih de-
setletjih razvilo, se ne da natančno
predvidevati. — Veliko bo, toda
naznačiti točno, koliko bo, bi po-
menilo prerokovati, ker je to nemo-
goče določiti, zato ker je vse odvis-
no od mnogo faktorjev, ki se za
sedaj ne dajo izračunati. V poglavju
»Bodoča industrija« nismo jemali
oziroma na to ogromno možno pove-
čanje, marveč samo na to, kakšno
je bilo stanje leta 1914 pred vojno.

g) Državni monopoli.

Treba je omeniti, da ima Srbija
sledede državne monopole:

1. Na smodnik in razstrel-
ivo, pri katerih pobira od onih, ki
jih ne izdeluje — ne izdeluje namreč
drugega kot črni in brezdimni smod-
nik — poleg carine dopolnilne takse
ki so določene za ta razstreliva in
ki je znižana za potrebe industrije.

2. Na tobak in tobake iz-
delke. Tobak odkupuje po zelo
nizki ceni pri domačih producentih.
Gotove količine finega tobaka se
je kupovalo v Drami in v Kavali. To-
bak in cigarete so izvrstne kvalitete
in se relativno drago prodajajo. V
inozemstvu se je kupovalo samo ci-
gare in sicer v zadnjem času na
Holandskem a to le v malih količi-
nah. Pri predelavi tobaka se ni vo-
dilo politike, da bi se čimveč kul-
tiviralo v tuzemstvu, ker so se bali,
da se ne bi poslabšal dohodek in
se je producenti tobaka neusmilje-
no eksploatirali, ne da bi se jim
dalo pravico izvoza v inozemstvo.
Uprava monopolov se ni nihi malo

potrudila, da bi izvažala svoje iz-
delke v one države, ki nimajo svo-
jega tobačnega monopola.

3. Na petrolej, ki se je na-
bavljalo iz Rusije. Bolje bi bilo, da
bi se bila kupovala nafta in da bi
se bila destilirala doma, da bi ostali
odpadki destilacije pri nas ter bi
se doma nadalje predelali. Mono-
pol na petrolej je davek na večerno
delo, torej bolj mestni davek.

4. Na cigaretni papir, ki
se je uvažal iz Francije, Nemčije in
Avstrije.

5. Na sol, katere se je en čas
uvažala iz Madžarske, nekoliko ča-
sa iz Romunije, v zadnjem času pa
so se vršili poizkusi tudi z italijan-
sko soljo. Pri tem ni izvzeta živino-
rejska sol in je monopolna sol bolj
kmečki davek.

6. Na vžigalice, ki so se
deloma izdelovale doma, deloma
pa nakupovale na Švedskem.

7. Monopol državne tis-
karne za gotove formu-
larje za uporabo šol, občin in
državnih uradov. Monopol državne
tiskarne je treba ukiniti, posebno v
kolikor se tiče šolskih knjig, pisank
in zvezkov.

8. Na alkohol in sicer na či-
sti alkohol, ne pa na alkoholne pi-
jače iz sadja, to je na žganje. Ta
monopol je samo preprečil razvoj
produkcije špirta v Srbiji in se je
vsled njega namesto dveh tovarov
vzdržala samo ena s slabo produk-
cijo iz enostavnega razloga, ker je
ta monopol favoriziral sadno žganje
na katero se ni pobiralo nobenih
pristojbin, medtem, ko se je od ki-
lograma alkohola iz škroba in slad-
korja pobiralo 1.17 Din. Razprav-
ljalo se je pač o tem, da se vpelje
davek na žganje, ker je žganje na-
rodna nesreča; toda vpeljali so se
monopoli celo na šolske knjige in
zvezke, ker je država rabila denar,
a nikdo ni smel iz političnih razlo-
gov ugrizniti v to vprašanje, da bi
obremenil kmečko pijačo v demo-
kratski kmečki državi. Razume se,
da kar še ni bilo — še bo lahko se-
daj po vojni — in obdavčenje žga-
nja bo dalo možnost, da se ukine
trošarina na olje, konzerve, slašči-
ce, stavbni material in električno
razsvetljavo.

h) Državne trošarine.

Ravnotako važno je omeniti, da
obstojajo poleg carine državne tro-
šarine, kakor na jedilno orodje, fini-
sir, riž, kavo, sladkor, leseni in že-
lezni stavbeni material, rum, ko-
njak, pivo, cement, slane ribe, ko-
lače, konzerve, čokolado, fino vino,
električno razsvetljavo itd. Ta tro-
šarina je bila vpeljana z namenom,
da bi se povečali državni dohodki
in sicer v časih, ko je bila carina

LISTEK.

Gustav Freytag.

Dati - Imeti.

(Nadaljevanje.)

»Fink ni vaš predstojnik«, pravi
gospod Jordan, »in nima nobene
pravice dajati vam ukaze in naro-
čila, najmanj pa še taka, ki se ti-
čejo njegovih zasebnih opravil z
zajci in jerebicami«.

»Zadostuje mi«, odgovori Anton,
»in zdaj vas prosim, gospod Jordan,
da me poslušate za trenotek med
širimi očmi«. Izgovoril je te besede
s toliko resnobo, da je gospod Jor-
dan molče odprl vrata svoje spal-
nice in z njim vstopil. Tu zgrabi
Anton prokuristovo roko, jo krepko
stisne in pravi: »Prosim vas za ve-
liko uslugo, idite h gospodu Finku
in pozovite ga, da me jutri v pisarni
v navzočnosti gospodov prosim od-
puščanja za žalivke, ki jih je rabil
proli meni«.

»Težko, da bi Fink to storil«,
pravi gospod Jordan, »majaje z
glavo«.

»Če tega ne stori«, razburjeno
zakliče Anton, »ga pozovite v mo-
jem imenu na meče ali pištole!«

Če bi se mu v tem trenutku pri-
kazala bela smrt in ga s koščeno

roko zgrabila za grlo, bi se gospod
Jordan ne mogel bolj ustrašiti, ka-
kor pri teh Antonovih besedah. Z
debelimi očmi gleda nekoliko časa
junaka pred seboj in zakliče konč-
no: »Od vraga ste, Wohlfart! Z gos-
podom Finkom se hočete dvobo-
jevati? On je drzen strelec s pištolo
vi pa šele učenec in komaj pol leta
pri trgovini, ne, to je nemogoče!«

»Bil sem srednješolec, napravil
maturo in bi zdaj obiskoval visoko
šolo, če bi se ne bil rajši odločil za
trgovski poklic! — Proklet naj bo
trgovski stan, če me tako ponižuje,
da bi ne smel svojega sovražnika
pozvati na dvoboj! Še danes grem
h gospodu Schröterju in mu nazna-
nim svoj izstop«, zakliče Anton s
plamtečimi očmi.

Gospod Jordan gleda z največjim
začudenjem na svojega, sicer tako
miroljubnega učenca, ki pa je na-
enkrat vzrastel v tako fanlastičnega
velikana. »Ne bodite nestrpni, dragi
Wohlfart«, ga pomirjevalno zaprosi
»šel bom k Finku, morebiti se bo
dalo z lepa vse urediti«.

»Zahtevam, da me pred celo pi-
sarno prosijo odpuščanja, ali pa da
mi dá zadoščenje«, zopet zakliče
Anton.

Zanimivo je bilo med tem časom
obnašanje obeh gospodov v prvi
sobi. Piks je z enim samim sunkom

porinil košaro za drva od peči v
bližino vrat spalnice in se dozdev-
no zelo ravnodušno vsedel nanjo,
dočim se Specht ni mogel vzdržati,
da bi nebil pritisnil ušesa na vrata.
»Streljali se bodo«, zakliče Specht
z neke vrste veseljem, ki ga obču-
timo pri nenavadnih, velikih, ako-
ravno morebiti žalostnih dogodkih.
»Zapomnite si, Piks, zgodila se bo
strašna nesreča. Vsi moramo iti k
pogrebu, nihče ne sme izostati. Iz-
posloval bom dovoljenje, da smemo
mi samci nositi truplo«.

»Čegavo truplo?« začudeno vpra-
ša gospod Piks.

»Wohlfart naj bo prepričan, da
njegovo«, odgovori gospod Specht
z zamolklim šepetanjem.

»Neumnost«, pravi Piks, »vi ste
norec!«

»Nisem nikak norec, in prepovem
si vsako nedostojnost«, zakliče
Specht šepetaje, po Antonovem
zgledu odločen, da si tudi on ničesar
ne dovoli.

»Ne kričite mi tako na uho, saj ne
morem ničesar razumeti«, pravi Piks
ravnodušno. V tem trenotku se od-
pro vrata, gospod Specht skoči k
oknu in mirno gleda v temno noč,
dočim Piks krepko stisne Antonu
roku in mu izjavi, da je vrl možak,
in da so vsi gospodje na njegovi

strani. — Gospod Jordan odide k
Finku, a se kmalu zopet vrne; gos-
poda pl. Finka ni bilo doma. Naj-
brž je sedel mladenič brez vsake
slutnje v kaki krčmi. Anton pravi
nato: »Ne pustim, da bi stvar počiva-
la do jutraj, pisal mu bom in dal
pismo po slugi položiti na njegovo
mizo«.

»Ne storite tega«, zaprosi gospod
Jordan, »preveč ste jezni zdaj«.

»Zelo miren sem«, odvrne Anton
z žarečimi lici; »pisal mu bom le
najpotrebnejše. Vas, gospodje moji
pa prosim, da napram vsakemu mol-
čite o vsem tem, kar ste tukaj sli-
šali«.

Ko mu gospodje to obljubijo, od-
ide Anton v svojo sobo in napiše
Finku pismo, v katerem mu oriše
krivico ter mu slednjič dá na izbiro
hoče-li z mečem ali pištolo zado-
stiliti užaljeni Antonovi samozavesti.
Pismo odda slugi, naj ga nese na
Finkovo mizo. Ostali del večera je
ostal v svoji sobi, kjer je dramatično
razmotrival zdaj prizor, ki se je od-
igral ob žalitvi, zdaj zopet prizor,
ki ima nastopiti; istočasno so ga
obhajali razni čudni občutki, ka-
kršne ima pač ubogi mladenič, ki
stoji pred prvim dvobojem.

(Dalje sledi.)

majhna in je znašala 6% in ko so bile državne potrebe relativno velike, medtem ko je bil državni monopol soli in tobaka v rokah inozemcev.

Ta državna trošarina se močno občuti:

1. ker zmanjšuje in zadržuje konzum in s tem otežuje tudi vpeljavo lastne domače industrije, kakor n. pr. za sladkor, slaščice, čokolado, konzerve, fino vino, pivo in fini sir;

2. ker podražuje mestne, pa tudi industrijske stavbe, s tem, da pobira davek od lesnega stavbenega materiala, železnega materiala, nosilcev cementa in

3. ker favorizira n. pr. vino in žganje na račun piva.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Cene sladkorja na veliko so za kockasti sladkor v zaboju Din 29.— kg, kristalni pa Din 22.50 za kg.

Jugoslovansko skladišče vina v Čehoslovaški. Kakor poroča Češko časopisje, se osnuje v Čehoslovaški stalno skladišče jugoslovanskih vin.

Vinski trg. Položaj na vinskem trgu stoji v znamenju zastoja izvoza. Trgovina je slaba, krijejo se samo tekoče potrebe. Dvig naše valute je brez vpliva na tržne cene.

Stalna izložba naših proizvodov v Solunu. Naša trgovinska in industrijska zbornica v Solunu je dovršila vse priprave v svrhu otvoritve permanentne izložbe naših proizvodov v njenih prostorih. Zbornica naproša vse naše izvoznike firme, ki bi želele biti na izložbi zastopane, da pošljejo vzorce naših proizvodov in podatke o pogojih dobave na naslov: Stoa Hadji Osman 6.

Na Ogrskem se cene železu povišajo vsled poslabšanja tečaja in podražanja surovin. Železo v šibikah bo stalo poslej ok 15.000, drugo se podraži sorazmerno.

Obrt.

Obrtno združno nadzorništvo v Celju je minulo nedeljo sklicalo v Celje zborovanje krojaških mojstrov, ki je bilo precej dobro obiskano. Zborovalci so sklenili ustanoviti združno krojaških mojstrov za politične okraje Celje, Brežice in Konjice ter za sodne okraje Rogatec, Šoštanj in Slovenjgradec.

Industrija.

Nova državna tovarna žveplenk. Upravni odbor Samostojne monopolne uprave je vsled finančnih razlogov sklenil pogodbo s Srbsko združno banko, da ustanovi skupno tovarno žveplenk v Novem Sadu.

Produkcija sladkorja na Poljskem je znašala za letošnje sladkorno kampanjo 3.322.000 meterskih stolov (leta 1922 samo 1.705.000 meterskih stolov). Površina, zasejana s sladkorno peso meri 107.953 hektarjev.

Položaj železarske industrije na Češkem se obrača na boljše. Praška železarska družba je sprejela zopet večje število delavcev v svoja podjetja, ker se je v zadnji dobi oživel izvoz njenih izdelkov. — Tudi v papirni industriji se opažajo znamenja za boljše čase, češke in moravske papirnice obratujejo v polnem obsegu. Slovaška papirna obrt pa trpi še vedno na pomanjkanju naročil.

Svileno tkalnico ustanovi v Mohaču s 100 stavbami »Svilena predilnica d. d.». Polovico prevzame ogrska država sama.

Carina.

NOVE ODREDBE O CARINJENJU.

Na predlog carinskega sveta in na osnovi čl. 61. in 220. carinskega zakona ter čl. 4. zakona o občni carinski tarifi se odreja nastopni delokrog carinarnic glede izvozne, uvozne in prevozne ekspedicije blaga:

I. Pri stranskih carinarnicah se more cariniti blago iz nastopnih števil občne carinske tarife: 1 — 4, 6 — 8, 10, 11, 12, 15, 17, 18, 19, 30, 31 (izvzemši točko 5), 36 — 38, 40 — 45, 50 — 59, 62 — 64, 67, 69 — 73, 75, 77 — 80, 80 — 84, 85 — 90, 92, 94 — 99, 101, 102 — 103 točka 1, 124, 126 (izvzemši blago iz opomnje), 127, 128, 129, 136, 147 — 162, 163 — 170, 173 — 176, 181 — 212, 215, 226 — 262, 263, 400 točka 1., 479, 484, 487 — 491, 492 — 503, 507, 526, 536 točka 1., 540, 541, 543, 580, 586, 595, 600, 606, 612, 635, 640.

II. Pri glavnih carinarnicah 2. reda se more cariniti vse blago, katero morejo cariniti stranske carinarnice, a poleg tega še blago iz nekaterih drugih števil občne carinske tarife.

III. Glavne carinarnice morejo cariniti blago iz teh števil. Odstop more odobrili samo generalna direkcija carin.

IV. Vse carinarnice morejo cariniti blago, katero nosijo polniki s seboj, ako to blago ne prekorači vrednosti 5000 Din, izvzemši igralne karle, zlate in srebrne predmete ter drugo blago, ki je podvrženo žigosanju in punciranju.

V. Predmeti iz dragocenega kamenja in kovin. Uvoz se more izvršiti pri carinarnicah I. reda, kjer obstojajo puncijski in žigovni odseki ministrstva trgovine in industrije. Blago v zvezi z pozlačenimi in posrebrenimi kovinami ali iz takih kovin se more cariniti samo pri carinarnicah I. reda, kjer obstojajo carinski kemični laboratoriji.

VI. Igralne karle, domini in drugi predmeti, ki so podvrženi punciranju, se morejo cariniti pri carinarnicah, ki so za to posebno pooblašene.

VII. Blago, ki se carini po vrednosti (ad valorem), morejo cariniti samo carinarnice, omenjene v razglasu C. št. 71.602 od 4. decembra 1921.

VIII. Blago, ki je po členu VI. zakona o občni carinski tarifi carine prosto, se more cariniti, in sicer: blago iz točk 1 — 7 in 11 — 15 pri vseh carinarnicah. Pri glavnih carinarnicah 2. reda se more cariniti še blago iz točk 8 — 10, 16, 17, 19 — 30. Ostalo blago iz točke VI. zakona o občni carinski tarifi se more cariniti samo pri glavnih carinarnicah I. reda.

IX. Monopolskega blaga stranske carinarnice ne morejo cariniti. Glavne carinarnice 2. reda morejo cariniti blago iz št. 264, 265 in 266 samo, kadar se uvozi za potrebe industrijskih podjetij, ako uvoznik izpolni predpisane pogoje za uvoz teh predmetov. Glavne carinarnice 1. reda morejo cariniti vse monopolne predmete.

X. Carinjenje živine in živinskih produktov morejo vršiti samo one carinarnice, pri katerih obstojajo veterinarske postaje, katere odreja ministristvo za poljedelstvo in vode.

XI. Odseki in oddelki carinarnic morejo cariniti vse blago, katero imajo pravico cariniti carinarnice njihovega področja, v kolikor so za to pooblašene in v mejah pravice, ki jih že imajo.

XII. Uvozne ekspedicije iz čl. 72—78 potem po zakonu o izvozu na prodajo, izvzemši osnovane na čl. VI. zakona o občni carinski tarifi, morejo vršiti samo glavne carinarnice 1. in 2. reda. Za blago iz čl. VI. zakona o občni carinski tarifi velja točka VII.

XIII. Izvozne ekspedicije morejo vršiti samo carinarnice in njihovi odseki po predpisih razglasa C. št. 58.649 iz leta 1920.

XIV. Prevozne ekspedicije tujega blaga pri železniških transportih preko naše kraljevine morejo vršiti vse carinarnice, ki se nahajajo ob železniških progah. Prevozne ekspedicije domačega blaga preko tujega ozemlja se morejo vršiti po C. št. 55.377 iz l. 1922. Prevozne ekspedicije domačega blaga preko domačega ozemlja (krajevni prevoz) morejo vršiti vse carinarnice.

XV. Ekspedicije dvolasnikov morejo vršiti po obstoječih predpisih vse carinarnice.

Gornje se objavi vsem carinarnicam

z opomnjo, da začnejo po tem razglasu postopati dne 16. l. m. Tega dne prenehajo veljati odredbe razglasa C. št. 39.025 z dne 16. junija 1920, v kolikor so po predstojećem razglasu spremenjene, kakor tudi vse ostale navedbe, ki bi bile gornjemu razglasu protivne.

Generalni inšpektorat ministrstva financ je odredil sledeče: Da ne bo nastalo nagomiljevanje poštnih paketov, ki so podvrženi carini, odrejam, da se vsi paketi takoj zacarinijo, če jim tudi ni priložena faktura. Vsled tega odpadejo vsa obvestila naslovnikom, oziroma pozivi, da predložijo fakture. Uvozniki, ki prejemajo take pakete, ne bodo mogli kupiti potrebnih devize za plačilo blaga, ker ne bodo mogli predložiti od carinarnice odobrene fakture. Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja na to odredbo vse svoje člane, kakor tudi ostale trgovce v Sloveniji, da odločno zahtevajo od svojih lifierantov, da prilože poštnim paketom tudi fakture.

Carinarnica na Sušaku. Te dni so odpovali na Sušak odrejeni inspektorji, upravnik in uradniki zaradi osnovanja carinarnic, ki bo takoj začela poslovati. Pravi značaj bo dobila ta carinarnica šele, ko bo luka Baroš v naših roka.

Carina na masl. Finančni minister je dobil od uradniške zadrage predlog, da naj bi se namesto sedanje carine na masl v denarju uvedla carina v naravi in sicer za 3 kg masli 1 kg v naravi kot carina. Na ta način dobljena masl bi se oddajala uradniškim zadrugam za prehrano uradnikov in njihovih rodbin.

Denarstvo.

Srednjeevropska valutna unija. Iz Dunaja se poroča, da se je v češkoslovaški trgovski zbornici na Dunaju v prisotnosti češkoslovaškega poslanika dr. Krofte govorilo tudi o vprašanju valutne unije med češkoslovaškimi in drugimi srednjeevropskimi državami. Tudi predsednik Masaryk tej misli baje ni nasproten.

Stanje papirnatega denarja v Jugoslaviji. Na podlagi izkaza Narodne banke z dne 22. februarja smo imeli za 5.255.600.000 Din papirnatega denarja v prometu. Število novčanic se je znižalo od zadnjega izkaza za 31.6 milijonov Din.

Avstrijska zlata pariteta je določena od 5. do 11. marca na 14.450 Ka.

Stanje papirnatega denarja v Češkoslovaški znaša po izkazu bančnega zavoda dne 23. februarja 8.554.732 Kč.

Diskont v posameznih državah. V Nemčiji je obresna mera za reeskomptne kreditne državne banke 12 odstotkov, v Avstriji 9 odstotkov, na Češkoslovaškem 5 odstotkov, na Poljskem 7 in v Rusiji 2 odstotka.

Monopoli.

Monopolski dohodki v mesecu decembru. Iz Beograda poročajo, da so dohodki monopolne uprave v mesecu decembru 1922 bili sledeči: Srbija od taks in prodaje tobaka nad 28 milijonov Din, od soli in taks 12 milijonov, od petroleja in taks nad 16 milijonov, od vžgalic 2 milijona, od cigaretnega papirja 3 in pol milijona ter razni dohodki 130.000. Bosna in Hercegovina: od soli 4 milijone, od tobaka 10 milijonov, od taks na petrolej in monopolne papirje 2 milijona. Dalmacija: od tobaka 3 milijone, od soli 2 in pol milijona, ostali dohodki 4 milijone. Črna gora: vseh monopolskih predmetov in taks 2 in pol milijona. Hrvatska in Slavonija: od tobaka 20.7 milijonov, od soli 10.2 milijonov, ostali dohodki 12.7 milijonov, Banat in Baranja: od tobaka 7.9 milijonov, od soli 2 milijona, ostali dohodki 3 milijone dinarjev.

Promet.

Otvoritev telefonske centrale pri pošti Velika Nedelja. Pri pošti Velika Nedelja je bila dne 19. februarja 1923 otvorjena telefonska centrala z javno govorilnico za krajevni in medkrajevni promet.

Železniška konferenca v Ljubljani. Dne 15. marca se sestane specialna mednarodna železniška konferenca v Ljubljani. Ta konferenca ima določiti letni vozni red na železnicah. Konferenca se udeležijo železniški strokovnjaki iz Jugoslavije, Italije, Avstrije in

Bavarske. Za Avstrijo prispe na konferenco zastopstvo državnih železnic iz Beljaka in Gradca.

Naša glavna aeroplanska postaja bo v Pančevu, blizu Belgrada tokraj Donave. Zrakoplovno društvo Franco-Roumanie, ki bo vzdrževalo poštno zvezo med Parizom, Belgradom in Carigradom, namerava zgraditi postajo še letos preko poletja.

Vozne cene na nemških železnicah. Na vseh nemških železnicah so se s 1. marcem podražile cene za 100 odstotkov. Enočne cene znašajo za 1 kilometer v prvem razredu 96, v drugem 48, v tretjem 24 in v četrtim 16 mark. Pri bilki za D-vlake znašajo v prvi coni do 795 kilometrov po razredih 1600, 800 in 400 mark. V drugi coni do 150 kilometrov 3200, 1600 in 800 mark. V tretji coni čez 150 kilometrov 4800, 2400 in 1200 mark. Listki ki določajo prostor v vozu stanejo za prvi razred 800, za drugi 400 in za tretji 200 mark.

Avstrijske železnice. Avstrijske zvezne železnice so naročile v svrhu izpopolnitve prometnih sredstev za 1923 l. v graški in semerski tovarni vagonov 29 lokomotiv, 17 tenderjev in 249 osebnih in tovornih vagonov. Stroški bodo znašali 90 milijard kron. Dalje izdelujeta na račun zvezne železniške uprave floridsdorfska tovarna vagonov in lokomotiv Brown-Bovery-Werken 47 električnih lokomotiv za progo Arlberg-Salzkammergut. S temi naročili je industrija lokomotiv in vagonov zaposlena za celo poletje.

Prometne izpremembe. Sprejemanje in odpošiljanje carinskih in necarinskih sporovoznih pošilk v vozovnih nakladah za Zagreb d. k. tranzit v smeri Zidani most — Zagreb je pričeni od 8. marca l. l. do nadaljnjega ukinjeno. Do vključno 7. marca 1923 sprejete pošilke se lahko iztečejo.

Spalni vozovi. Pisarna Wagons-Lits, Ljubljana, Dunajska cesta št. 31, telefon št. 106, nam poroča, da bode v doglednem času zopet vozil spalni voz Ljubljana—Beograd in da ima spalni voz Ljubljana—Wien, ki vozi dnevno, tudi II. razred. — Nadalje se dobijo istotam znižani vozni listki za Praški velesej, kakor tudi vsi drugi železniški vozni listki za tu- in inozemstvo. Vsa pojasnila se dobé brezplačno v pisarni, za pismene informacije naj se prilože znamke za odgovor.

Znižana voznina na avstrijskih železnicah za časa dunajskega velikega sejma. S 15. februarjem se je, kakor je znano, znatno znižala voznina na avstrijskih železnicah. Vrhutega se za časa dunajskega sejma obiskovalcem dovoli še znaten popust. Za inozemce velja 25 odstotni popust na vseh vlakih, razen luksuznih, in sicer za vožnjo tja in nazaj z nastopno omejitvijo: Polnik mora pri enem oficijelnih prometnih uradov pokazati sejsko izkaznico in kupiti vozni list za nazaj. Ta vozni listek mu daje pravico, da se sme pri znižani voznini voziti dne 17. ali 18. marca od avstrijske obmejne postaje dalje na Dunaj in dne 24. ali 25. marca se vrniti preko iste obmejne postaje. Ako se pa posebnik sejma ne vozi določenega dne tja, oziroma nazaj mora doplačati razliko med normalno in znižano voznino.

Trgovski register.

V trgovski register so se vpisale nastopne tvrdke: Hladin & Dobovičnik, trgovina z manufakturo v Celju; O. & M. Josek, trgovina z mešanim blagom in pohištvom v Celju; Tovarna lesnih izdelkov Falter v Jurkloštru pri Rimskih Toplicah; »Chemotechna«, kemični laboratorij, d. z. o. z. v Ljubljani; »Icarus«, izdelovanje letalnih igračk in drugih novosti, d. z. o. z. v Ljubljani; Ing. Devac i drug, izvrševanje vsakovrstnih vrhovnih in podtalnih stavb in industrijskih naprav, osobito gradnja železnic, izrabljanje vodnih sil itd. v Ljubljani; Rudokopno podjetje »Mangan«, d. z. o. z. v Ljubljani; Franc Cerar, d. z. o. z. (izdelovanje klobukov iz slame in klobučine itd. v Stobu); J. Vinlar nasl., trgovina z lesom v Straži. Izbrisale so se: Prva jugoslovanska lesna industrija d. z. o. z. v Celju; Brinc & Klemenc, lesna trgovina v Črnomlju; Mije Crvenkovića nasljednici D'Elia i Holujović, podružnica v Ljubljani; Franc Cerar v Stobu zaradi prehoda na družbo z o. z.

Dobava, prodaja.

Dobava mesa. V pisarni intendanture Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo sklenila dne 15. marca t. l., pri vojnem okrogu v Celju dne 16. marca t. l. ter pri komandi mesta v Slovenski Bistrici dne 17. marca t. l. pismena pogodba glede dobave mesa za garnizije Ljubljana, oziroma Celje in Slovenska Bistrica za čas od 1. aprila do 30. junija 1923. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Oddaja naprave železne strešne konstrukcije. Dne 15. marca 1923 se bo vršila pri računskem oddelku ministrstva za gradbo ponovna ponudbena dražba za napravo železne strešne konstrukcije na poslopju Narodnega gledališča v Skoplju, h kateri (licitaciji) se vabijo in smejo vlagati ponudbe samo naše domače tovarne. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava in montaža strojev za električne centrale. Dne 13. marca 1923 se vrši v računskem oddelku ministrstva za gradbo II. ponudbena dražba za dobavo in montažo III. grupe strojev električne centrale za dvorec v Beogradu, in sicer kot neomejena dražba (za naše domače in za tuje ponudnike). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Razno.

Zborovanje gospodarskih korporacij. Na poziv trgovske in obrtnje zbornice se je vršilo sinoči zborovanje gospodarskih korporacij v zborničnih prostorih v Ljubljani. Razpravljalo se je o položaju, ki je nastal po beograjskih konferencah med zastopniki naše in avstrijske vlade zaradi vprašanja, kako

poravnati obveznosti izza predvojne med našimi in avstrijskimi interesenti. Zborovanje je vodil zbornični prvostojnik Ivan Schrey ter so se seslanke udeležili zastopniki naših denarnih zavodov, industrije in trgovskih krogov. Vršila se je po referatu zborničnega tajnika g. dr. Windischerja obširna debata, v katero so posegli zlasti gg. Lesničar, dr. Basaj, dr. Fr. Černe, ravnatelj Tikač in drugi. Razpravljalo se je o vseh možnostih, ki nastajajo po beograjskih konferencah za uveljavljanje naših pravic, vendar se je sklenilo, da se ne store definitivni sklepi dolje, da bo po preteku 15 dnevnega termina znano kakšno stališče zavzemajo Avstrijci.

Kredit poljedeljskemu ministru. Poljedeljskemu ministru je dovoljen kredit v znesku 200.000 dinarjev za Zadržni savez ribara v Dalmaciji.

Čehi obiščejo naš velesejm. Čehoslovaško jugoslovansko narodno gospodarsko Udruženje v Pragi, ki je bilo osnovano v jeseni lanskega leta in katerega naloga je vzbujati živahnost slike med čehoslovaškimi in jugoslovanskimi trgovci in industrijalci na gospodarskem polju, namerava meseca septembra t. l. o priliki Ljubljanskega velesejma korporativno potovati v našo kraljevino.

Frankovne pošne znamke po 1, 5, 8, 20 n 30 Din so prišle te dni v promet. Znamke po 1 Din so bakrene barve, po 5 Din bledorče, po 8 Din vijoličaste, po 20 Din zelene, po 30 Din pa oranžaste. Dosedanje pisemske znamke pa ostanejo v veljavi, dokler jih bo še kaj v zalogi.

Poostrežitev finančne kontrole. Generalna direkcija carin je te dni odredila, naj se poostri finančno nadzorstvo na bolgarski in avstrijski meji, ker se je zadnji čas opazilo lihotapstvo zdrave valute v Avstrijo in Bolgarsko. Seveda z Vranglovci.

Brezposelnost na Dunaju. Zadnjih 14 dni se je brezposelnost zopet pričela širiti. Na Dunaju je sedaj 100.677 brezposelnih.

Elektrifikacija prometa na Češkoslovaškem. Češkoslovaško prometno ministrstvo bo pričelo z elektrifikacijo prometa. Prvi poskusi se bodo vršili na progi Praga-Plzen. Da odstranijo deloma velikanske množine dima, bodo uvedli za prvo silo na praških kolodvorih električne lokomotive za premikanje.

Povečanje pesnih nasadov na Ogrskem. Za leto 1923 bodo nasadili za 15 odstotkov sladkorne pese več kot lani.

Nacionalizacija Prve ogrske papirne tovarne je vpeljana. Podjetje se pogaja obenem z neko francosko finančno skupino v svrhu izdelovanja rotacijskega papirja na Ogrskem. Neka angleška skupina se pa poleguje za ustanovitev papirne tovarne na Ogrskem.

Francija najme posojilo. V zadnji seji zbornice je bil sprejet predlog poslancea Bonnefons-a, da se najame novo posojilo, s katerim naj se pokrije primanjkljaj v državnem proračunu.

Produkcija žita v Argentini znaša po zadnji objavi statistike argentinskega ministrstva letno 5.281.719 ton pšenice, 1.175.575 ton mekinj, ovsa 793.484 ton, ječmena 180.171 ton in rži 64.197 ton.

Borza

dne 6. marca

Zagreb, devize: Dunaj 0.1285—0.1295, Berlin 0.405—0.415, Budimpešta 3.05—3.10, Bukarešt 43—45, Milan 436—440, London 426—427, Newyork ček 90—91, Pariz 542.50—547.50, Praga 268.50—269.50, Švica 1695—1710, Varšava 0.205—0.215, valute: dolar 86—87, avstrijske krone 0.128—0.129, češke 270, madžarske 3.02, lire 430—432, efekti: Ljub. kreditna 215—225, Slovenska 102—103, Pražediona 1105—1110, Slo-

venska eskomplna 159, Ljub. strojne tovarne 162, Trb. premogokopna 760—795, Dubrovniška paroplovna 1400. Na deviznem trgu danes ni bilo blaga, ker to ni konveniralo bankam. Izvršenih je bilo zato le nekaj zaključkov, toda po višjih tečajih kakor včeraj, čeprav je dinar v Curihu danes napredoval na 6.

Beograd, devize: Bukarešt 43—45, Berlin 0.39—0.41, Dunaj 0.1256—0.1275, Budimpešta 3.05—3.10, Sofija 51—55, Praga 266—268, Pariz 540—550, Zeneva 1670—1690, Milan 427—432, Newyork 85—87, London 418.50.

Curih: Berlin 0.0236, Newyork 535, London 25.16, Pariz 32.67, Milan 25.65, Praga 15.75, Budimpešta 0.1775, Bukarešta 2.55, Beograd 5.90, Sofija 3.10, Varšava 0.0120, Dunaj 0.007475, avstr. krone 0.0075.

Veletrgovina

A. Šarabon
v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje,

moko

in deželne pridelke,

raznovrstno

rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo
in mlin za dišave z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Najboljše peči sedanosti so emajlirane

LUC-ove PEČI

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za Slovenijo in južne kraje pri

F. P. Vidic & Komp.

trgovina stavbnega materiala

Prešernova ulica LJUBLJANA Prešernova ulica

„VINOCET“

tovarna vinskega in špiritovega kisa, družba z o. z.
v Ljubljani

vljudno naznanja vsem cenj. tvrdkam, da se je

preselila

v svoje nove pisarniške prostore zgradbe

Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, Dunajska cesta
št. 1a, II. nadstropje.

Trgovca-zacetnik v samotnem kraju
blizu Ljubljane, kjer je upati na dober
promet,

sprejme v komisijsko
prodajo, v prvi vrsti
manufakturno blago,
kakor tudi čevlje, klobuke
i. t. d.

Cenjene tvrdke v Ljubljani, ki bi bile
pripravljene ustreči, dobé naslov v
upravnishvu „Trgovskega lista“.

Alojz Drofenik

Celje

Manufakturna trgovina

Na drobno.

Na debelo.

Na veliko in malo!

Priporočamo: galanterijo, nogavice,
potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice,
podloge (belgier), nadalje potrebščine za
krojače in šivilje, gumbes, sukanec, vezanine,
svilo, tehnične decimalne in balancne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Prometni zavod za premog

d. d.

v Ljubljani

prodaja

iz slovenskih premogovnikov
velenjski, šentjanski in
trboveljski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah
premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska
podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks vsake vrste
in vsakega izvora ter priporoča posebno
I^a čehoslovaški in angleški koks za livarne
in domačo uporabo, kovaški premog, črni
premog in brikete.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. centrala v Ljubljani,
Miklošičeva cesta 15./II.

Podružnica v Novem Sadu (Bačka).

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Ustanovljena l. 1900 Delniška glavnica in rezervni zakladi cca K 150.000.000.— Ustanovljena l. 1900

Čekovni račun št. 10.509. — Brzjavni naslov: Banka, Ljubljana. — Telefon št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Obreštuje vloge najugodnejše. Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.